

ה"ת 4478/08/16 - נמר שלהוב נגד משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה

בית משפט השלום ברמלה

ה"ת 4478-08-16 שלהוב נ' משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני	כבוד השופטת כרמית בן אליעזר
מבקשים	נמר שלהוב
נגד	
משיבים	משטרת ישראל תביעות- שלוחת רמלה

החלטה

1. בפניי בקשת המבקש, נמר אבו שלהוב, להחזרת רכב, מ.ר. 8912835, הרשום על שמו, (להלן: "הרכב") אשר נתפס ע"י המשיבה.

2. אין חולק, כי ביום 21.5.16, עוכב אחיו של המבקש, שעה שנהג ברכב, בעודו מסיע ברכב מספר נוסעים השוהים בישראל שלא כחוק. בגין עבירה זו הוגש נגד האח כתב אישום, הוא הורשע, וקבוע מועד לטיעונים לעונש בעניינו.

3. המשיבה הבהירה כי הרכב נתפס ומוחזק ע"י המשיבה מתוך כוונה לבקש את חילוטו עם סיום ההליך הפלילי המתנהל נגד האח. זאת, בהתבסס על העובדה כי בעת חקירתו, מסר האח כי הרכב הוא רכבו, הגם שהוא רשום על שם אחיו- המבקש.

4. המשיבה הוסיפה וטענה, כי רשומים על שמו של המבקש מספר כלי רכב נוספים מאותו סוג, ואף הוצגה לי חקירת המבקש במשטרה בתיק קודם, במסגרתו נחקר על כך שבאותו רכב עצמו, בוצעה עבירה דומה של הסעת שוהים בלתי חוקיים (כאשר מי שנהגה ברכב היתה גברת אחרת, ולא המבקש או אחיו).

יחד עם זאת, התיק האמור לא הועבר לעיוני, כמו גם תיק החקירה בעניינו של אחיו של המבקש במסגרתו נתפס הרכב.

למעשה, כל מה שהוצג לי מטעם המשיבה היה הרשעתו של האח, ועדותו של המבקש בחקירה במסגרת תיק קודם, וזאת על אף שנתתי שהות בידי המשיבה להגיש מסמכים נוספים עליהם אוכל להתבסס לצורך מתן החלטה.

5. לטענת המבקש, העובדה שאחיו השתמש ברכב כדי לבצע עבירה, עליה לא ידע, אינה מצדיקה המשך החזרת הרכב, המצוי בבעלותו.

המבקש מוסיף ומציין, כי העובדה שרשומים על שמו מספר כלי רכב מאותו סוג אין לה כל משמעות משום שהמבקש עוסק לפרנסתו בניהול חברת הסעות הנמצאת בבעלותו.

המבקש טען כי תפיסת הרכב גורמת לו ולפרנסתו נזקים חמורים, והוסיף וציין כי גם אם קיים סיכוי שהרכב יחולט, הרי שלצורך כך די בשחרור הרכב בתנאים המקובלים בפסיקה וכך ביקש להורות.

המסגרת הנורמטיבית

6. הפרק הרביעי לפקודת סדר הדין הפלילי (מעצר וחיפוש) [נוסח חדש], תשכ"ט - 1969 (להלן: "הפקודה") מסדיר תפיסת חפצים והחזקתם ע"י המשטרה.

7. סעיף 32(א) לפקודה קובע כדלקמן:

"רשאי שוטר לתפוס חפץ, אם יש לו יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה, או עומדים לעבור, עבירה, או שהוא עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה, או שניתן כשכר בעד ביצוע עבירה או כאמצעי לביצועה".

8. בהתאם לסמכות זו, אפוא, קיימות מספר עילות חלופיות המצדיקות תפיסת חפץ ע"י שוטר, והן: אם קיים יסוד סביר להניח כי באותו חפץ נעברה עבירה, או עומדים לעבור עבירה, או שהיווה אמצעי לביצועה, או אם הוא עשוי לשמש ראיה בהליך משפטי בשל עבירה וכן אם החפץ ניתן כשכר בעד ביצוע העבירה.

9. בענייננו אין חולק כי מתקיים הרף הראייתי הנדרש להוכחה כי בוצעה ברכב עבירה, משאחיו של המבקש הורשע בכך שבוצעה ברכב עבירה של הסעת שוהים בלתי חוקיים בישראל.

10. כידוע, במסגרת מספר תיקוני חקיקה שבוצעו בשנים האחרונות בחוק הכניסה לישראל, תשי"ב - 1952 (להלן: "חוק הכניסה לישראל"), וזאת על רקע המצב הביטחוני, נקבעו בחוק הכניסה

לישראל הוראות מיוחדות המסדירות את הנושא, שיש בהן משום החמרה והקפדה עם המסייעים בידי השוהים הבלתי חוקיים, ובכלל זאת עם המסייעים שוהים בלתי חוקיים, וזאת הן בהחמרת העונשים המוטלים על מי שהורשעו בעבירות מעין אלו, והן בקביעת סמכויות וסדרי דין מיוחדים כלפי מי שנחשדים או מואשמים בביצוען.

11. הנה כי כן, פקודת סדר הדין הפלילי קובעת את ההסדרים הכלליים ולפיהם קמה סמכות למשטרה לתפוס ולהחזיק ברכב מקום בו מתקיים חשד סביר כי הרכב שימש לביצוע עבירה (או כי מתקיימת חלופה אחרת מן החלופות הקבועות בסעיף), ומתקיימת עילה לתפיסתו.

בצד זאת, קובע חוק הכניסה לישראל הוראות מיוחדות, אשר אמנם אינן חלות במישרין על ענייננו, אך יש בהן כדי ללמד על הקפדה והחמרה עם החשודים והמואשמים בעבירות הקשורות בסיוע לשוהים בלתי חוקיים, וזאת בשל צוק העיתים.

על תחולתם של שני ההסדרים (ההסדר הקבוע בפקודה וההסדר הקבוע בחוק הכניסה לישראל) זה לצד זה ועל תכליותיו של ההסדר הייחודי הקבוע בחוק הכניסה לישראל, ראו, בין היתר, רע"פ 4105/06 **ג'אבר נ' מדינת ישראל** (2.1.07).

דין והכרעה

12. כאמור, בענייננו אין חולק כי בוצעה ברכב עבירה של הסעת שוהים בלתי חוקיים ולפיכך התקיימו התנאים לתפיסתו ע"י המשיבה. כעת עלי לבחון האם קיימת עילה המצדיקה המשך החזקת הרכב ע"י המשיבה.

13. בהתאם להלכה הפסוקה, קיימות שלוש תכליות עיקריות לתפיסת חפצים מכח סעיף 32 לפקודה ולהחזקה בהם ע"י המשטרה: תכלית מניעתית - באשר לחפץ שעלול לשמש לביצוע עבירה (רע"פ 1792/99 **גאלי נ' משטרת ישראל**, פד"י נג(3), 312); תכלית ראייתית - באשר לחפץ שעשוי לשמש כראיה בהליך המשפטי; ותכלית של חילוט - באשר לחפץ בו נעשה שימוש לצורך עבירה, או חפץ שניתן כשכר בעד ביצוע עבירה, או כאמצעי לביצועה (רע"פ 7600/08 **אברם נ' מדינת ישראל** (13.8.08)). תכלית אחרונה זו מיועדת לאפשר למערכת אכיפת החוק לממש את סמכות הענישה שניתנה בידי בית המשפט לחלט חפץ הקשור בעבירה במסגרת העונש הנגזר על עבריו. בשלבים מוקדמים אלה של ההליך הפלילי, אף בטרם הוגש כתב אישום, נועדה התפיסה להבטיח כי יכולתו זו של בית המשפט לא תסוכל (בש"פ 342/06 **לרגו נ' מדינת ישראל** (12.3.06)).

14. החלטת בית המשפט בנוגע לקיומה של הצדקה להמשך החזקת התפוסים, נגזרת מן התכלית שלשמה נתפס החפץ ושלשמה מבקשת המשטרה להמשיך להחזיק בו. לפיכך, על בית המשפט לבחון, בין

היתר, האם החשש לשימוש בחפץ לצורך ביצוע עבירה עתידית עודנו קיים, ומה עוצמתו; מה הסיכוי שיוגש נגד המבקש כתב אישום ומהם סיכויי ההרשעה העשויים להביא בעקבותיהם לחילוט החפץ, ועוד (ה"ת 38033-05-13 **מיורקס נ' מדינת ישראל** (11.6.13)).

15. אף בהינתן קיומה של עילת תפיסה מתמשכת, על בית המשפט לבחון האם ניתן להשיג את תכלית התפיסה באמצעים חלופיים שפגיעתם במבקש ובקניינו פחותים, ולאזן בין הפגיעה בזכות הקניין של הפרט בגין התפיסה, לבין האינטרס הציבורי הנבחן בהתאם לתכלית התפיסה. במסגרת איזון זה, יחליט בית המשפט אם ניתן לשחרר את התפוס אף שמתקיימת עילה נמשכת לתפיסתו, ואם כן- באלו תנאים וסייגים יש לעשות כן, כדי להגן על תכלית התפיסה תוך פגיעה פחותה בזכות הקניין של בעל הזכות בנכס התפוס (ר' בש"פ 6686/99 **עובדיה נ' מדינת ישראל** (22.5.00) ובש"פ 555/07 **יחיא נ' מדינת ישראל** (6.3.07)).

16. המשיבה הצהירה בפניי כי תכלית המשך החזקת הרכב היא לצורך חילוטו בסיום ההליך. תכלית זו, אין צריך לומר, ניתן להבטיח גם באמצעים שפגיעתם במבקש, בפרנסתו ובקניינו פחותה, דהיינו בקביעת תנאים הולמים להחזרת הרכב.

17. אלא, שהמשיבה הוסיפה כי מאחר והרכב שימש בעבר להסעת שוהים בלתי חוקיים בישראל, הרי שמדובר ב"שור מועד" שאין לשחררו.

18. טענה זו אין בידי לקבל.

ראשית, יצוין, כי, כאמור, המשיבה לא הציגה בפניי את תיקי החקירה הרלוונטיים, וזאת חרף הזדמנות שניתנה לה להשלים מסמכים לאחר הגשת הדיון.

זאת ועוד, אין חולק כי המבקש לא הורשע מעולם בעבירה של הסעת שוהים בלתי חוקיים בישראל (לא ברכב נשוא הבקשה ולא בכלל) ולמעשה, למעט הרשעתו של האח, מעולם לא הורשע איש בשל הסעת שוהים בלתי חוקיים ברכב זה.

בנסיבות אלו ברור, כי כל עוד לא הוצגו לי תיקי חקירה ו/או מסמכים שיש בהם כדי לבסס לכל הפחות חשד סביר בעוצמה גבוהה לכך שבוצעו עבירות דומות בעבר - ע"י המבקש ברכבים אחרים או ע"י אחרים ברכב נשוא הבקשה - הרי שאין בסיס ראיתי לטענה כי מדובר ב"שור מועד" אשר אין להחזיר את הרכב לידיו.

19. כאמור, הרכב אמנם שימש לביצוע עבירה של הסעת שוהים בלתי חוקיים, אולם אין חולק כי העבירה בוצעה ע"י אחיו של המבקש.

20. סימן ד' לפרק השלישי בחוק הכניסה לישראל, קובע סדרי דין מיוחדים בעבירות של הסעת שוהים בלתי חוקיים. בכלל זאת, קובע סעיף 12א(א)(2)(ג), כדלקמן:

בית המשפט לא יחלט רכב כאמור בפסקת משנה (ב) אם מי שהורשע אינו בעליו של הרכב, אלא אם כן התקיימו בו כל אלה:

(1) ניתנה הזדמנות לבעל הרכב לטעון את טענותיו;

(2) בעל הרכב לא הוכיח כי הרכב נלקח ממנו על ידי התושב הזר בלי ידיעתו או בלי הסכמתו, או כי לא ידע, בעת מסירת הרכב לתושב הזר, שהוא ינהג בו בישראל שלא כדין;

21. המשיבה לא טענה, ולא כל שכן שלא ביססה כל טענה, כי המבקש ידע על ביצועה של העבירה. למעשה, בעניינו של תיק חקירה זה, **המשיבה כלל לא חקרה את המבקש** ולא זימנה אותו ליתן עדות.

22. לטענת המשיבה, הרכב הוא בבעלות אחיו של המבקש, הוא שביצע את העבירה, ולפיכך קיים סיכוי גבוה כי הרכב יחולט בסיומו של ההליך הפלילי.

23. אין צריך לומר, כי במסגרת הליך המתנהל בבקשה להחזרת תפוס, אין בית המשפט מכריע בשאלת הבעלות ברכב.

24. על בית המשפט לבחון את הסיכויים שהרכב יחולט בסיומו של ההליך בין היתר בדרך של בחינת סיכויי ההרשעה והוראות הדין הרלוונטיות לגבי חילוט, ובכלל זאת ליתן דעתו לשאלת הבעלות ברכב.

25. בעניינו, מחד, אכן נטען ע"י האח במהלך חקירתו כי הרכב הוא שלו. כידוע, מרשם כלי הרכב במשרד הרישוי איננו קונסטטטטיבי, ולפיכך בהחלט תיתכן קביעה כי פלוני הוא בעל הרכב על אף שאלמוני הוא זה שרשום ככזה.

26. יחד עם זאת, המבקש טוען בתוקף כי הוא הבעלים של הרכב.

כאמור, המשיבה כלל לא טרחה לחקור את המבקש בעניינו של תיק חקירה זה ולפיכך אף לא התבקשה התייחסותו לטענת האח שהרכב בבעלותו.

טענת הבעלות של האח אינה מופרכת שכן, מעבר לעובדה שהרכב רשום על שמו, אין חולק כי המבקש הוא בעל חברת הסעות ובעלותו עוד מספר רכבים דומים.

זאת ועוד, מן המסמך שהוצג לי מתיק החקירה הקודם, במסגרתו נטען בפניי (על אף שתיק החקירה לא הוצג לי) כי נעשה שימוש קודם באותו רכב להסעת שוהים בלתי חוקיים, עולה כי המבקש נחקר במסגרת אותו תיק, **ומסר כי הרכב בבעלותו**. לא למותר להוסיף, כי באותו עניין נחקר ביצועה של עבירה של הסעת שוהים בלתי חוקיים, **כאשר מי שנהג ברכב הוא אישה**, העובדת כנהגת בחברת ההסעות של המבקש.

עובדה זו מחזקת את הטענה כי הרכב הוא בבעלות המבקש ולא בבעלות אחר.

27. בנסיבות אלו סברתי כי אמנם קיים סיכוי כי ביהמ"ש יעתר לבקשת המשיבה לחילוט הרכב בסיומו של ההליך הפלילי נגד האח, אולם בהינתן עוצמת הסיכויים לאור טענה ממשית בדבר בעלות המבקש ברכב, בצד העובדה כי ממילא אין בפי המשיבה טענה כי המבקש ידע על השימוש ברכב; ובהתחשב בהלכה הפסוקה לפיה תפיסת הרכב לצרכי חילוט אינה הכרחית מקום בו ניתן להסתפק ב"חלופת תפיסה" - מצאתי לקבוע כי יש להורות על שחרורו של הרכב לידי המבקש, בתנאים שנקבעו בפסיקה.

28. המבקש הציג לי מסמכים מהם עולה כי שווי של הרכב 16,200 ₪, והמשיבה לא חלקה על טענה זו ולא הציגה מסמכים לסתור, חרף העובדה שניתנה לה הזדמנות לעשות כן.

29. בנסיבות אלו, לאחר ששקלתי את מכלול הנסיבות כאמור, ונתתי דעתי לתנאים המקובלים בפסיקה במקרים דומים, מצאתי להורות על השבת הרכב לידי המבקש בכפוף לערבויות והתנאים הבאים:

א. הפקדת מזומן בסכום של 5,000 ₪;

ב. חל איסור על המבקש לבצע כל דיספוזיציה ברכב, כאשר להבטחת תנאי זה יירשם עיקול על הרכב לטובת מדינת ישראל.

ג. המצאת פוליסת ביטוח מקיף על הרכב, בו תירשם מדינת ישראל כמוטבת (בכפוף לשעבוד).

ד. המבקש יחתום על התחייבות עצמית להבטחת קיום התנאים, בגובה 15,000 ₪.

ה. להבטחת התנאים תחתם בנוסף ערבות צד ג' על סך 10,000 ₪.

ניתנה היום, ט"ו אב תשע"ו, 19 אוגוסט 2016, בהעדר הצדדים.

